

## บทที่ 5

### สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการน้ำของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ : กรณีโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะแกงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการแบ่งปันความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการน้ำของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ และความคิดเห็นต่อแนวทางการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการน้ำ ของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะแกงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย

ผู้ศึกษาทำการศึกษาในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะแกงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย จำนวน 217 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร ส่วนที่ 2 ลักษณะการแบ่งปันความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ส่วนที่ 3 ปัญหาในการบริหารจัดการน้ำของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อแนวทางการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการน้ำ หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ซึ่งได้ใช้สถิติการคำนวณ ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าไควสแคว

### สรุปผลการศึกษา

#### 1. ข้อมูลทั่วไปของประชากรข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลในแต่ละข้อมาประมวลให้เห็นภาพรวมลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 เป็นเพศชาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 35.0 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีอายุสูงสุด 82 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.5 ไม่ได้ดำรงตำแหน่งใดๆ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.9 สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 รายได้ต่อครัวเรือนต่อปี กลุ่มตัวอย่างที่

ศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 49.8 มีรายได้ต่อครัวเรือน ต่อปีมากกว่า 40,000 บาท ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.7 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่า 3 ปี

## 2. ลักษณะการแบ่งปันความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจากลักษณะการแบ่งปันความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การเลือกและแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม วิธีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมการใช้น้ำ การแบ่งปันน้ำ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาโครงการในภาพรวมพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.1 เข้าร่วมและแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม ในระดับสูง ร้อยละ 49.2 เข้าร่วมและแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม ในระดับต่ำ และ สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 52.5 เห็นด้วยกับวิธีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมการใช้น้ำ และการแบ่งปันน้ำระดับสูง สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 47.5 เห็นด้วยกับวิธีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมการใช้น้ำ และแบ่งปันน้ำในระดับต่ำ และสมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 39.6 ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาโครงการในระดับสูง ร้อยละ 60.4 ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาโครงการในระดับต่ำ

## 3. ปัญหาในการบริหารจัดการน้ำของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ ในภาพรวมพบว่าร้อยละ 55.8 มีปัญหาการมีความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการน้ำในระดับสูง ร้อยละ 44.2 มีปัญหาการมีความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการน้ำในระดับต่ำ ร้อยละ 54.4 สมาชิกขาดการบำรุงรักษาแหล่งน้ำในระดับสูง ร้อยละ 45.6 สมาชิกขาดการบำรุงรักษาแหล่งน้ำในระดับต่ำ ร้อยละ 54.4 สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาและบำรุงรักษาอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำในระดับสูง ร้อยละ 45.6 สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาและบำรุงรักษาอ่างเก็บน้ำในระดับต่ำ

## 4. ความคิดเห็นต่อแนวทางการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการน้ำ

ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นต่อแนวทางการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการน้ำของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในภาพรวมทั้ง 3 ขั้นตอน มีความเห็นต่อแนวทางเดียวกันใน

ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.21 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ขั้นตอนการประเมินผลแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.42 รองลงมาขั้นตอนการประสานงานในการปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 3.16 และขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3.14

### ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการน้ำของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ กรณี โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะแกงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้ประมวลผลข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ดังนี้

#### ระดับนโยบาย

1. ควรส่งเสริมให้การกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางสังคมระดับปฏิบัติการ
2. ควรจัดประชุมชี้แจงความสำคัญของการเข้าร่วมแบ่งปันความรับผิดชอบ และให้สมาชิกทุกคนเห็นถึงหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของตนว่ามีความสำคัญเพียงใดกับการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง
3. ควรจัดกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยระหว่างเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ และจัดให้มีการดูงานในพื้นที่โครงการที่ได้รับรางวัลในเรื่องของการบริหารจัดการน้ำ
4. ควรส่งเสริมการเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำเข้าร่วมในขั้นตอนการวางแผนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของโครงการ

#### ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการน้ำของโครงการอื่น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหุ้นส่วนทางสมาชิกกลุ่มผู้นำในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการและให้ประกอบการวางแผนจัดทำโครงการอื่นต่อไป